

Ekonomika ČR

Historický vývoj

- Rakousko-Uhersko
 - průmyslové centrum monarchie
 - rozmach průmyslové revoluce
 - 60–70 % průmyslu
 - sklářství (Moser), pivovarnictví, porcelán (Thun), strojírenství (dopravní prostředky)
- Československo
 - hledání nových odbytí
 - proexportní ekonomika
 - lehký průmysl, spotřební zboží
 - kvalitní konkurenceschopné výrobky
 - 10. největší produkce na světě
 - Tatra, ČKD, Škoda, Laurin a Klement, Praga
 - Baťa
 - světová hospodářská krize
- 2. světová válka
 - válečný průmysl
 - lidé museli pracovat pro nacisty
- komunistický režim (25. února 1948)
 - centrálně plánovaná ekonomika, pětiletky
 - těžký průmysl (hutnictví, výroba zbraní), těžba
 - Ostravsko bylo pro komunisty klíčovým regionem
 - znárodnění soukromých firem
 - k první vlně došlo ještě před únorem 1948 – byly znárodněny firmy nad 500 zaměstnanců (majitelé za to dostali finanční kompenzaci)
 - 2. vlna – firmy byly zabaveny státem bez kompenzace
 - RVHP – Rada vzájemné hospodářské pomoci
 - zemědělství – kolektivizace
 - měnová reforma 1. 6. 1953 – “velká loupež”
- vývoj po roce 1989
 - transformace
 - liberalizace
 - privatizace
 - restituce
 - restrukturalizace sektorů ekonomiky – růst služeb na úkor zemědělství a průmyslu
 - restrukturalizace odvětví průmyslu – růst spotřebního průmyslu na úkor hutnictví, těžkého strojírenství a těžké chemie
 - ekonomická globalizace
- specifika české ekonomiky
 - silné postavení průmyslu ($\frac{1}{3}$ vyprodukovaného bohatství)
 - proexportní ekonomika

- dovozní náročnost
- provázání s německým průmyslem
- tradiční význam strojírenství a výroby aut
- další tradiční obory – sklářství, potravinářství (pivo)
- růst výroby elektroniky
- statistické údaje
 - HDP/obyv. – \$ 39 500 (± 55. na světě)
 - HDI – 27. místo na světě
 - HDP podle sektorů
 - 2,4 % zemědělství
 - 37,7 % průmysl
 - 59,9 % služby
 - na evropské poměry relativně hodně lidí v průmyslu, méně ve službách
 - na průmyslu EU se podílíme ze 2 %
 - nejvýznamnější obchodní partneři
 - 31 % Německo
 - 6,8 % Slovensko
 - 5,3 % Polsko
 - 5,1 % Francie
 - ...
 - 2,1 % Rusko
 - 1,6 % Čína
- průmyslová odvětví
 - energetika – elektrárny
 - ½ tepelné, 1/3 jaderné, 11 % obnovitelné zdroje
 - tepelné: Tušimice, Počeradky, Mělník, Dětmorovice
 - jaderné: Dukovany, Temelín
 - vodní: Vltavská kaskáda
 - strojírenství
 - osobní automobily – Škoda (Mladá Boleslav), Hyundai (Nošovice), Kia, TPCA (Toyota, Peugeot, Citroen; Kolín)
 - nákladní – Tatra, Avia (Strnad)
 - autobusy – Iveco (dříve Karosa, Irisbus; Vysoké Mýto)
 - lokomotivy – Škoda Plzeň (Škoda Transportation)
 - letadla – Aero Vodochody (L159), Let Kunovice (Let 40 L Turbolet)
 - zbraně – Česká zbrojovka, Zbrojovka Brno, Uherský Brod
 - Siemens (elektromotory)
 - Vítkovice
 - další dodavatelé komponentů
 - hutnictví
 - Třinecké železářny (Moravia Steel)
 - ArcelorMittal → Liberty
 - elektronika
 - Foxconn (Taiwan), Panasonic (Plzeň), ABB, Siemens
 - chemie
 - Polabí, střední, severní Čechy
 - farmacie – Zentiva, Teva

- Chemopetrol Litvínov, Spolana Neratovice, Paramo Pardubice, BorsodChem MCHZ Ostrava, Kralupy nad Vltavou, Kolín, ...
 - Barum Continental – pneumatiky, Otrokovice
 - textil
 - tradiční odvětví, dnes takřka zánik kvůli čínské konkurenci
 - Tonak
 - ~~OP Prostějov, Blažek~~
 - potravinářství
 - pivo (Plzeň, Gambrinus, Kozel, Radegast)
 - Kofola, Hamé, Penam, Olma, Kunín
 - Agrofert
 - Becherovka, Jelínek, Stock
 - sklo, porcelán
 - sklo – Bohemia Crystal, Crystalex, Liberec (Preciosa), Karlovy Vary (Moser)
 - porcelán Thun (Karlovy Vary)
 - dřevozpracující průmysl, papírnictví
 - Krnov (varhany), Amati, Petrof (Hradec Králové)
 - papírny (Biocel Paskov)
 - nábytek, židle TON
 - tužky Koh-i-noor Hardtmuth
 - lyže Sporten (Nové Město na Moravě)
- zemědělství
 - 3 % HDP
 - 2,4 % EAO
 - ...
 - 2004 vstup do EU, společná zemědělská politika – dotace (38 % rozpočtu EU)
 - zemědělský půdní fond
 - zemědělská půda na území ČR
 - 54 % rozlohy ČR (další třetinu tvoří lesy, zbytek vodní plochy, zastavěná území)
 - orná půda, pastviny, louky, sady, vinice, chmelnice
 - rostlinná a živočišná výroba – 1:1